

Saulė Library of Congress Gr. 4:20
Saulė Periodical Division
Washington, D. C. 20540
VOL. LV

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6106
Over One Million Lithuanian in The United States

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gruodžio-December 12 d., 1973 m.

Kaina 15c

292

ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJOS SUKAKTIS

ENERGIJOS KRIZĖ EUROPOJE

LONDONAS. — Ši žiema dėl kuro stokos bus sunki visai Europai, tačiau sunkiausia energijos krizė palies Britaniją, nes skysto kuro stoką komplikuoja angliakasių unijos streikas — atsiskyrimas dirbti viršvalandžius ir geležinkelio darbininkų „darbas pagal taisykles“. Nors arabai Britanijai kartu su Prancūzija ir Ispanija padarė lengvatų, Britanija įvedė 50 mylių per val. greitį, gazolino kainos pakilo iki dolerio už galoną, žmonės perka daugiau dviračių, uždrausta lėsti futbolą elektra apšviestuose stadionuose, visos nereikalingos iluminacijos uždraustos, viešuosie pastatuose šiluma nustatyta 60 laipsnių.

Apie 70% britų elektros jėgainių yra varomos akmens anglimi. Jos ištekliai dėl viršvalandžių uždraudimo jau sumažėjo 30%. Kalbama apie plieno gamybos sumažinimą, nes greit fabrikai pritrūks kokso. Elektros jėgainės jau sumažino gamybą 6%. Jei geležinkelių sulėtinimas apunkins anglies pristatymą, gali tecti visoje Britanijoje sustabdyti visą pramonę 11-kai dienų, pradedant penktadieniu prieš Kalėdas iki trečiadienio po Naujų Metų.

Prancūzijoje energijos krizė gali atnešti bedarbių padidėjimą. Citroen automobilių įmonė paskelbė, kad ji užsidarys nuo gruodžio 24 d. iki sausio 2 d., nes sumažėjo naujų automobilių pareikalavimas. Labai pakilo šildymo alyvos kainos.

Italijoje sekmdieniais niekas mašinomis nevažinėja ir autobusai tiek pilni, kad negalima uždaryti durų. Restoranai ir krautuvės užsidaro anksti ir italai pasigenda naktinio „dolce vita“. Daugiausia rūpesčių italams sukėlė makaronų — pasta trūkumas, nes gamintojai varžo produkciją, protestuodami vyriausybės kainų kontrole.

Ispanija dar nejaucia naftos trūkumo, tačiau bijo, kad nukentės turizmas, atnešąs Ispanijai daug pajamų. Miestuose ispanai sumažino gatvių apšvietimą, sumažino automobilių greitį ir sutrumpino televizijos stočių valandas.

Vakarų Vokietijoje sekmdienį uždrausta važinėti mašinomis. Vyriausybė įsakė statyti 10 naujų elektros jėgainių, varomų akmens anglimi. Šildymo alyvos kaina padvigubėjo.

Danija džiaugiasi, kad sumažinus važiavimo greitį, labai sumažėjo nelaimės keliuose.

Arabai toliau spaudžia Japoniją

TOKIJO. — Japonijoje lankėsi dviejų arabų valstybių: Sirijos ir Abu Džabi ministrai, kurie tarėsi su japonų premjeru ir kitais vyriausybės nariais. Japonijos vicepremjeras Takeo Miki išvyko į arabų kraštus. Visos tos derybos liečia Japonijos energijos krizę ir arabų spaudimą Japonijai.

Naftos pardavimų sumažinimas japonus skaudžiausiai palietė, nes Japonija sunaudoja labai daug skysto kuro ir 84% jo perka iš arabų. Arabai reikalauja, kad Japonija paspaustų Izraelį ir Ameriką sutikti su arabų reikalavimais. Japonai raginami nutraukti su Izraeliu diplomatinis santykius ir visą prekybą. Kol kas Japonija to padaryti nesutinka.

Vicepremjeras Miki nusivėžė arabų valstybėms ir konkrečių paramos pasiūlymų. Jis žada paskolinti Egiptui 500 milijonų dolerių Suez kanalo atidarymo darbams ir siūlo pastatyti Irakui naftos rafineriją.

IŠ VISO PASAULIO

STOKHOLMAS. — Šią savaitę švedų parlamentas turi ratifikuoti Švedijos-Danijos sutartį statyti per tas šalis skiriančią Oresundo sąsiaurį, 13 mylių tiltą, kuris jungtų švedų miestą Malmö su Kopenhaga. Be tilto dar numatytas ir geležinkelio tunelis. Visas išlaidas padengs švedų vyriausybė, tik pusę tunelio išlaidų apmokės danai. Derybos dėl šio tilto vyksta daug metų, tačiau švedijoje atsirado tam projektui stipri opozicija.

VARSUVA. — Amerikos Westinghouse bendrovė susitarė su Lenkija ir pažadėjo pastatyti už 10 ml. dol. elektronikos įrengimų įmonę netoli Varšuvos. Amerikiečiai žada paruošti ir lenkus formamus bei įmonės technikus. Westinghouse neseniai susitarė su Jugoslavija statyti ten atominę elektros stotį.

NEW YORKA. — Jaunas, 19 metų studentas, kuris dirba laisvu laiku maisto parduotuvėje labai nustebė, išgirdęs, kad viena senutė, 81 metų Ethel Field, paliko jam mirdama apie 50,000 dol. Jis kelis kart per savaitę atveždavo jos užsakytus maisto produktus, buvo labai mandagus ir paslaugus. Jai susirgus, jaunuolis pašildydavo maistą ir aptvarkydavo namus. Senoji bičiulė jo nepamiršo savo testamentu, palikdama jam visą savo turta.

MASKVA. — Sovietų žydas, baleto žvaigždė Valery Panov, kurio valdžia neleidžia emigruoti, pasiskundė korespondentams, kad jį grasina uždaryti kalėjimant už „parazitizmą“. Jį išmetė iš Leningrado Kirovo baleto, o dabar kaltina, kad jis niekur nedirba.

Pirmieji SLA nominacijų daviniai

CHELSEA, Mass. — Nuo šimtmečio pradžios čia veikia SLA 53-čioji kuopa. Daugelis narių išskelavo, kiti persikėlė į kitas vietas gyventi, bet dar yra didokas kuopos narių skaičius, kuris dalyvavo paskelbtos SLA Pildomosios Tarybos nominacijose. Praeitą sekmdienį įvyko 53-čios kuopos narių susirinkimas, kuriame balsai buvo šitaip parduoti:

SLA pirmininko pareigoms — Povilas P. Dargis — 27 balsai; Vicepirmininko pareigoms — J. Budvytis — 19 ir A. Čaplikas 8 balsai; Išdininkės pareigoms — E. Mikužis — 27; Sekretorės pareigoms — G. Meiliūnienė — 27 balsai; Iždo globėjos — Christine Austin — 27 ir Josephine Mileiūtė — 27 balsai; Gydytojo-kvotėjų pareigoms — D. Degesys — 27 balsai.

Amerikos 13 žmonių komanda atvyko pakeisti Amundsen-Scott Pietų Ašigalių stoties įgules, kuri išbuvo sniego ir ledų aplinkumoje nuo vasario mėn. Ši jūrų laivyno karių ir civilinių mokslininkų grupė bus stovyje iki kito rudens.

NATO MINISTERIŲ KONFERENCIJA

BRIUSELIS. — Nato užsienio reikalų ministrų konferencija parodė nesusipratimus tarp Amerikos ir Europos, kuri nesupranta, kaip Kissingeris gali kalbėti apie „specialius santykius“ tarp Amerikos ir Europos ir kartu kalbėti apie „specialią atsakomybę“, kurią pasauliui turinčios Amerika ir Sovietų Sąjunga, kurios prižiūrincios, kaip Brežnevas neseniai pasakė, „universalinės taikos likimą“. Europos politikams neaišku, kaip suderinti Sovietų-Amerikos naują pasaulio sistemą su Nato sąjungos stiprinimu, kurio siekia Amerikos vyriausybė.

Vokietijos gynybos ministris Hepos mėn. apsilankęs Washingtone, vėliau aiškino Vokietijos parlamente, kad Amerikos-Sovietų Sąjungos susitarimai taptų negaliojančiais tą dieną, kai Varšuvos Paktas pulytų Europą. Daugelio Europos valstybių ministeriams atrodo, kad Amerikos derybos su sovietais dėl strateginių ginklų apribojimo ir kariuomenių sumažinimo sudaro pavojų Europos saugumui. Dėl to Europoje ir imta vis daugiau kalbėti apie gynybos sistemą, paremtą jau išbandyta Europos Bendrosios Rinkos organizacija.

Prancūzijos užsienio reikalų ministris Jobert savo kalboje Nato konferencijoje aiškiai pasakė, kad Vakarų Europos saugumui gresia Amerikos-Sovietų Sąjungos susitarimai. Sutartis nekariauti atominiais ginklais pažeidžia Amerikos garantijas Europai, pasakė Jobert. Kissingeris tuoj pat pareikalavęs žodžio, pasakė, kad Jobert neteisingai interpretuoja Amerikos-Sovietų Sąjungos susitarimus.

Nato ministrai sutarė, kad ateityje reikia greitesnės ir pilnesnės informacijos ir konsultacijos pasaulinių krizių atvejais. Amerikos paskelbtas karinės parengties stovis, nesitarus su sąjungininkais, padarė Europos vyriausybėms blogą įspūdį.

Ne vienas ministras atkreipė dėmesį į sovietų karinių jėgų augimą ir stiprėjimą. Nato sekretorius Luns pareiškė, kad Nato karinės jėgos atsiliko. Panaši padėtis buvusi prieš II-trajį Pasaulinį karą, kada iki pat karo pradžios buvo pasirašinėjami nepuolimo paktai.

Kissingeris neslėpė savo vyriausybės nusivylimą Europos sąjungininkais, kurie Viduriniųjų Rytų konflikto metu nepajudino piršto padėti Amerikai, nors Amerikos tikslai buvo naudingi ir Europai.

Čikagos policija suėmė 18 narkotikų pirklių ir atėmė nemažus kiekius jų prekių.

Austrija uždarė žydų stovyklą

VIENA. — Austrija išlaikė savo pažadą, duotą arabų teroristams rugsėjo 19 d. ir uždarė žydų pereinamąją stovyklą emigrantams iš Sovietų Sąjungos. Per tą Schoenau stovyklą perėjo iš viso apie 80,000 sovietų žydų.

Dabar žydai bus labai trumpam laikui priimami Raudonojo Kryžiaus centre Woellersdorfe, kur yra tik Pagalbos stotis. Čia žydai negalės pasilikti ilgiau kaip 14 valandų, kada Schoenau plyje jie galėdavo gyventi ilgesnį laiką, globojami Žydų Agentūros, kuri veikdavo kaip „valstybės valstybėje“.

Vienoje policija išmetė iš sovietų konsulate virš 100 žydų, kurie reikalavo konsulate dokumentų kelionei į Sovietų Sąjungą. Tie žydai buvo išvykę į Izraelį, tačiau po kiek laiko pakeitė savo nuomones ir nutarė grįžti atgal į Sovietų Sąjungą, Pasirodė, kad ji jų nemori įsileisti. Vienoje yra 317 sovietų žydų, kurie laukia vizų atgal. Kai kurie vizos nesulaukia jau treji metai.

Venecueloj vyrauja dvi partijos

CARACAS. — Venecuelos prezidento rinkimų rezultatai dar ne visai aiškūs, tačiau aišku tai, kad Venecuela žygiuoja į dviejų partijų sistemą. Iš visų balsuotojų net 85% atidavė balsus už pagrindinių dviejų partijų kandidatų: demokratinės akcijos kandidatą Carlos Andres Perez ir social krikščionių — Lorenzo Fernandez. Buvo dar 12 kandidatų, tačiau jų stipriausias te gavo 6% visų balsų.

Rinkimuose dalyvavo ir buvęs Venecuelos diktatorius gen. Marcos Perez Jimenez, kuris gyveno egzile Madride. Jam pačiam nebuvo leista kandidatuoti, tačiau jis išstātė du savo bičiulius, bet ir tie prieš balsavimą iš kandidatų pasitraukė ir įkalbinėjo visus rinkimus boikotuoti. Pilečiai jo nepaklausė.

Abi didžiosios partijos vedė labai įtemptą, daug kainavusią kampaniją, net buvo nusisamdžiusios Amerikos viešosios opionijos formavimo agentūras.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Valstybės sekretorius Kissingeris iš Belgijos atvyko į Londoną, kur labai sustiprinta jo apsauga, nes buvo gauta grasinimų jį nužudyti.

New Yorko gubernatorius Rockefelleris vakar pranešė, kad jis antradienį iš pareigų pasitrauks, po 15 metų gubernatoriaus vietoje. Jis dar nežinaš ar kandidatuoti į prezidento vietą, jis apie kandidatūrą pranešė tik 1975 metų rudenį.

Sirijoje vėl susisauė Sirijos-Izraelio kareiviai. Sirija skelbia padariusi Izraelio inžinerijos daliniui daug nuostolių.

Izraelis vakar paskelbė visai nevažiuosias į Ženevos taikos konferenciją, jei Sirija nenusileis karo belaisvių klausime. Šeštadienį valstybės sekretorius Kissingeris važiuos į Siriją, kur bandys įtikinti sirų valdžią pasikeisti su Izraeliu belaisvius prieš konferenciją.

Atstovų Rūmai vakar nutarė nepatvirtinti jokių prekybos lengvatų Sovietų Sąjungai, kol ši varžys savo piliečių emigraciją.

Amerikos automobiliai greit pabrangs, nes kainų taryba nutraukė automobilių pramonės kainų kontrolę. Vidutiniškas kainų pakėlimas bus 150 dol.

Čikagos Kalėdų eglutė prie Civic Center bus iluminuota tik tarp 4 ir 8 val. po pietų.

Sovietų valdžios kritikas Sacharovas ir jo žmona abu paguldyti ligoninėn Maskvoje.

Kanados opozicija vėl bandė nuverst premjerą Trudeau vyriausybę įnešdami pasitikėjimo klausimą, kurį vyriausybė laimėjo.

Wisconsino atstovas kongrese Harold Froelich pranašauja, kad pavasarį Amerikoje bus tualetinio popieriaus stoka.

JT DEKLARACIJA - TUSTI ŽODŽIAI

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų diplomatai iškilmingai paminėjo 25 metų sukaktį nuo Pasaulinės Žmogaus Teisių deklaracijos paskelbimo 1948 m. gruodžio 10 d. Tai buvo moralinis dokumentas, kuris neturėjo jokių legalių varžtų tą deklaraciją pasirašiusiom vyriausybėm. Diplomatams švenčiant sukaktį JT rūmuose, gatvėje vaikščiojo dvi demonstracijos: Long Island Amerikos Zionistų Federacijos skyrius, protestuodamas Sirijos elgesį su Izraelio karo belaisviais ir Pavergtųjų Tautų Moterų organizacija, reikalaujama laisvės sovietų pavergtoms tautoms.

Naujas energijos taupymo įstatymas

WASHINGTONAS. — Senatas priėmė energijos taupymo įstatymą, kuris, gal, nedaug prisidės padidinti naftos kiekį šią žiemą, bet turės reikšmės ateičiai. Įstatymas reikalauja, kad automobilių gamintojai per ateinančius 10 metų pagamintų tokius motorus, kurie duotų automobiliui nemažiau kaip 20 mylių su vienu galonu gazolino.

Pagal šį įstatymą transporto departamentas nuo 1978 m. turės nustatyti, kiek mylių automobilis turi padaryti su vienu galonu. Automobilių gazolino sunaudojimas turės būti sumažintas bent 50%. Įstatymas jau bus taikomas 1978 metų automobilių modeliams.

Mokesčių inspekcijos agentai patikrino dyzelinio kuro kainas 16-koje valstijų. Patikrinus 850 trokų sustojimo vietų paaiškėjo, kad ketvirtis visų stočių pardavinėja dyzelinę alyvą daug brangiau, negu vyriausybės leista. Brangesnes kainas ėmė 225 sunkvežimių stotys, iš kurių 145 sutiko tuoj pat kainas sumažinti. Pajamų mokesčių įstaiga paskelbė, kad Amerikoje yra 218,000 gazolino stočių. Šiais metais užsidarė 3,710 stočių ir spėjama, kad dar šį mėnesį bus priverstos užsidaryti dar 10,000 stočių.

Pravedė dienos šviesos taupymą

WASHINGTONAS. — Dar viena priemonė tapyti kurą — taupant dienos šviesą — jau buvo priimta abiejų kongreso rūmų ir suderinta konferencijos komitete. Dabar prezidentas turi įstatymą pasirašyti ir, jei jis tą padarys šią savaitę, įstatymas ir laikrodžio pasukimas įsigalios sausio 6 dieną. Kongresas nutarė, kad po pasirašymo turi praėti keturios savaitės.

Zemės ūkio valstijų atstovai kongrese bandė laikrodžio pasukimo įstatymui, kuris galios dvejiš metus, priešintis, tačiau jis lengvai praėjo dabartinėje krikščionijos atmosferoje. Niekas nežino, kiek praktiškai laikrodžio pasukimas energijos sutaupys, tačiau vidaus reikalų departamentas pranašauja, kad visoje Amerikoje bus sutaupyta 95,000 statinių naftos kasdien, daugiausia elektros ir šilumos sąskaitomis.

Laikrodžių nereikės pasukti Havajuose ir Aliaskoje. Havajų žemės ir vasaros saulės pozicija nelabai keičiasi, o Aliaska yra per didelė ir turi net penkis laiko zonas. Gali būti atleistas ir kitos valstijos, jei jų gubernatoriai įrodys prezidentui, kad dienos taupymo laikas sudaro didelių sunkumų tos valstijos gyventojams.

Visas šios sukakties minėjimo tonas buvo nustatytas JT asamblėjos pirmininko Leopoldo Benites kalboje, kurioje jis apgalvestavo, kad iškilme negali dalyvauti vyskupas Abel Muzorewa, Afrikos Tautinio Kongreso veikėjas iš Rodezijos, kurios baltųjų valdžia nedavė jam leidimo išvykti ir gauti JT medalių šios sukakties proga.

Jungtinių Tautų palinkimą į komunistinę kairę ir į negrų teisių gynimą rodo ir kiti šios sukakties medalių gavėjai: jau miręs Wilfred Jenks, Tarptautinės Darbo Organizacijos direktorius, Meksikos švietėja Maria Urbina, buvęs JT sekretorius U Thant, Mauritijs premjeras Ramgoolam ir minėtas negrų vyskupas Muzorewa.

Po 25 metų nuo deklaracijos paskelbimo, dar daug pasaulio žmonių visai nėra apie šią deklaraciją girdėję, parašė laiske buvęs žmogaus teisių organizacijos direktorius, kanadietis prof. John Humphrey. Žmonės, kuriems pateigiamos pagrindinės teisės, negali būti kaltinami, kad jie šią deklaraciją laiko dideliu pokštu ir žiūri į ją cinišškai. Būtų geriau, jei Jungtinės Tautos šią šventę būtų dedikavusios tiems nesuskaitomoms žmonėms, kurių teisių ji iki šiol nesugebėjo apsaugoti.

Popiežius Paulius savo sveikinime irgi kalbėjo apie „tylias neteisingumo aukas“.

Už JT rūmų sienų šios sukakties niekas neprisiminė, nes deklaracija nebuvo įgyvendinta, o ją paskelbusios Jungtinės Tautos tapo tą deklaraciją daugiausia lauančių valstybių tvirtovė.

Įteikė šių metų Nobelio premijas

STOKHOLMAS. — Švedijoje ir Norvegijoje buvo įteiktos šių metų Nobelio premijos. Stokholmo koncertų salėje 1,800 asmenų stebėjo įteikimo ceremonijas, kuriose karalius Karolis XVI-tasis pagerbė prizais tris amerikiečius, tris britus, du vokiečius, vieną austrą ir vieną austrą ar jų atsiųstus igaliotinius. Jie gavo diplomus, medalius ir po 120,000 dol.

Norvegijoje karalius Olavas V-tasis įteikė šių metų Nobelio taikos premiją Amerikos ambasadoriui Thomas Byrne, kuris ją priėmė valstybės sekretoriaus Kissingerio įgaliotas, nes pats Kissingeris negalėjo dalyvauti. Prie Oslo universiteto rūmų apie 500 jaunų žmonių demonstravo prieš šios premijos įteikimą amerikiečiui. Demonstrantai apmėtė sniego gniūžtėmis ambasadoriaus Byrne automobilį ir piktais sutiko karalių Olavą. Minioje matėsi plakatai: „Pergalė Viet Congui!“

Kissingeris savo laimėtus pinigų paaukėjo stipendijų fondui — Vietname žuvusių amerikiečių kareivių vaikams.

Išreikšė šeštadienį, gruodžio 8 dieną, Lietuvos Vyčių šokėjų grupė, vadovaujama Frank Zapolio, labai gražiai pašoko Chicagos Mokslo ir pramonės muziejuje. Lietuvos generalinė konsulė p. Juzė Daužvardienė paruošė "Tradicinems Lietuvos Kalėdoms" scenarijų, o šioms vadovavo Frank Zapolis ir Cecilija Matulytė. Šokių grupei priklauso Evergreen ir kitų Chicagos lietuvių kolonijų jaunimas.

LEONAS MCKEVIČIUS

Lietuvių emigracija ir jos padariniai

Mūsų — lietuvių emigracija iš tėvynės Lietuvos į užsienius, galima pavadinti, jeigu neklystu — vargų ir bėdų kelionėmis įvairiais laikais ir įvairius kraštus. Mūsų emigracijos pradžių vis daugiau išvykstant į kitas valstybes ir į užjūrius platesniu mastu, galima skaičiuoti XIX a. antrąją pusę, kuri didesnis, ar mažesnis grupėmis ir pavieniai tęsiasi iki paskutiniųjų laikų ir liūdnųjų istorinių metų, kur tokios plačios emigracijos nei vienos valstybės istorija nemini, nebent Babilono vergijos laikais.

Paskutiniųjų metų masinė emigracija skaudžia: palietė lietuvių tautą ir valstybę, kuomet šimtai tūkstančių tautiečių savo ir nesavo noru ir valia turėjo palikti gimtąją šalį. Vieni pusnuogiai, išbėdę, sušalę ir išvargę, neskaitydami nužudytų ir ilgose kelionėse žuvusių, išvežti į dvidešimtojo amžiaus žiauriausią žmonių vergiją, išblaškyti po plačiuosius šiaurės Rusijos — Sibiro pusynus ir patalpinti, tikriausiai sakant, kaip gyvuliai suvaryti už vielinųjų spygliuotų ir elektrizuotų tvorų, dieną ir naktį saugomi kaip plėšriausi žvėrys, apstatyti iš visų pusių šautuvais ir kulkosvaidžiais, sunkiai dirbdami, gauna blogiausių ir mažiausių algų, kad greičiau

mirtinai nusikankintų. Kiti, spėję pasprukti nuo žmogaus — žvėries — raudonojo slibino, atsilūžę kitoje žemės kamuolio pusėje.

Ankstyvesniais laikais (amžiais) važiuodavo, bet ne daugelis užsienin. Važiuodavo daugiausia ekonominiai stipresni, kurie galėdavo išsiversti be ypatingos svetimųjų paramos, susirašinti su platesniu pasauliu, pasisemti iš įvairių valstybių ir tautų lobyno sau žinių, ar mokslo studijoms, kad vėliau grįžus atgal, būtų naudingi savo tautai. Toliausnė emigracija ėmė palaipsniui didėti. Daugeliui kam grūmojo rusų caro režimo, kalėjimai ar šitremimai į Sibirą. Kiti emigravo į Vakarų pasaulį grįnui savo noru, ypač į Ameriką. Ne tam, kad čia pastoviai apsigyventi, bet galvodami, kad varganų gyvenimą senatvės sulaukus. Bet daugumai mūsų tautiečių likimas nusišypojo taip, kad čia įsikūrę, praleido jaunystę, sukūrė šeimas, įsigijo nuosavybes, išaugino vaikus ir net vaikų vaikus ir patys nukeliavo į amžinojo poilsio vietą į tėvynę nebesugrįžę. Daugelis norėtų grįžti atgal į tėvynę ir su visa šeima, dar kartą į paskutini.

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokia parama, taip pat atsiliepiamus laisvais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pacioje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiama paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiu brangiausia dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltant kainos. Naujienos savo tiksli informacija ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiu. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsakyti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24,00, pusei metų — \$13,00, trims mėnesiams — 7,50, vienam mėnesiui — \$3,00. Kitose JAV vietose metams — \$22,00, pusei metų — \$12,00, vienam mėnesiui — \$2,50. Užsieniuose — \$25,00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančių atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

Sluocniu dol.

Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiusiam naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

Somoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintu.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parasas

pajusti po savo kojomis tėvų protėvių žemėlę, pakvėpuoti tarp ošenių pušų, tarp darželio gėlių švelnių ir tyru oru. Pasiklausyti Baltijos jūros ir Kuršių marių šniokštimo, Nemuno bangavimo, pasimaudyti Šešupės skaidriame vandenelyje, valgyti brolių purioje derlingoje žemėje išaugintų sodrių rugių juodą garzdį duoną. Gyventi ir dirbti tarp savųjų savo tėvynės ir žmonių gerovei, iki Praamžis pašauks į savo karalystę, o kūnas ramiai išsėsis mielos gimtinės žemėje. Deja.

Spaudoje rašyta ir apkalbėta, kad senieji ir naujieji emigrantai, viename ar kitame organizaciniame darbe, susirinkimuose ar sueigose neranda tarp savęs ryšio, nesimezga kalba, skiriasi nuomonės, kai mūsų priešai, pasagomis kaustytais kruvinais batais trempia mūsų tėvynės žemę, drasko jos kūną, griauina ir ardo mūsų sodybas, naikina mūsų šventinimus, kerta smilginius miškus, teršia tyrujį upių ir ežerų vandenį, kai liejasi mūsų brolių ir sesučių ašaros, kai stipri budelių jėga mus skiria vienus nuo kitų. Turėtume vieni kitiems pajusti tikrą brolišką meilę, visur ir visuomet eiti iš vien, kur ir kada bebūtume, dirbti su pasiaukojimu ir pasišventimu tėvynės laisvės grąsinimo kovai.

Daug didelių gerų darbų padaryta yra seniau atvykusių mūsų tautiečių, kurių išvardinti nėra galimybės ir reikalo, nes patys jų darbai kalba už save. Mes jaunieji emigrantai turime priklausyti jau įkurtoms savišalpos ir labdaringsoms lietuviškos organizacijoms, draugijoms ir klubams, lankyti susirinkimus, programos ir parengimus, o senieji iš savo pusės prisidės ir remis mūsų koncertus, spektaklius, vaidinimus, ansamblius ir visa, kas išplaukia iš lietuviškosios veiklos tautos ir tėvynės labui.

Bet kartais nuostabiai miglota pasidaro, būnant susirinkimuose ar pramogose, kur susirenka tik senieji pagyvenę žmonės. Kyla klausimas: kodėl jūs, tėvai ir motinos, neatsivedate savo sūnų ir dukrų? Ar jūs juos ne lietuviškai gimdėte ir auklėjote? Arba, tiek daug prisirenka senesniųjų, o tiek maža jų vaikų — jaunimo. Mažas pasiteisinimas, kad, jaunimas čia gimęs lankė amerikonių mokyklas, tad nemoka gerai, arba visai nemoka skaityti ir rašyti lietuviškai, arba visai nemoka savo motinos kalbos, nors tėvai kūrė ir tebekuri lietuviškas organizacijas, savo parapijas ir mokyklas. Nenoromis kyla klausimas: Kodėl leidžiame vaikams vaikščioti kitais takais, negu patys vaikščiojate? Nors nukrypimui, atskilimui nuo lietuviškos ir tautiškojo gyvenimo priežasčių daug rasime, bet, blogas tas paukštis, kuris užmiršta savo žodį. Tiesa, o daug tokių paukščių dėje.

Lietuviai vakaruose

Is valandėles į valandą

Los Angeles lietuvių radijo valandėlės direktorė Stasė Klimaitė-Pautienienė š. m. XII.1 d. savo įžanginių žodžių pradžioje klausytojus, šiandien valandėlės pavirsianti į valandą trijų mėnesių bandomajam stažui, t. y. šeštadieniais girdėsime lietuviškus žodžius, dainas ir muziką 11:30—12:30 dienos metu, o tolimesnė valandos ateitis priklausysianti nuo rėmėjų duosnumo ir intelektualinės radijo klubo santalkos, kuris bandoma plėsti ir stiprinti; padėkoja ligiolinės valandės išlaikytojams, palaikytojams, rėmėjams, klausytojams ir net kritikams. Na, jeigu jau taip, tai verta ir toliau kritikuoti...

Teisybė, kalbos tyrumu rūpinamasi, bet kaip? Bene prieš tris mėnesius direktorė kvietėsi telefonu kaimyną žurnalistą paltinkinti radijo valandėlei. Tas sutiko ir prižadėjo tuo reikalu su ja pasitarti, kai bus pranešta,

Esą, keturi redaktoriai rūpinasi kalbos tyrumu. Kas ką redaguoja — neįvardino, bet atrodė, kad pati direktorė yra ir programos redaktore, o Gilytė ir Jasiukonis — daugiau techniniai redaktoriai, gi Danutė Kaskeienė, kaip pasižyminti tiksliu žodžių kirčiavimu, gal galėtų ir mikrofonui paruoštus tekstus peržiūrėti, nes ligi šiol mes vis dar išgirstame pro tą kalbos tyrumo koštuvą prasprukusius net apartmentinius namus, brokerius, sponsorius ir kitokias mūsų kalbos svetimųjų stambėnas. Taigi, mūsų tolaidinė valanda kalbos prižiūrėtojo vis dar neturi.

Nekoki reikalai ir su kalbos (prasmine) logika: Regis, kiti pranešėjai jau pradeda programą linkėjimo žodžiais labai dieną (galin. links.), bet pati direktorė — vis dar su teiginiu laba

čių ir naujųjų ateivių tarpe: yra daug ir labai daug jaunimo čia gimusių ir užaugusių kurie visur ir visuomet save vadina lietuvišiais, priklauso organizacijoms, chorams, stipriai įsijunge į lietuviškąjį darbą ir net užima aukštas vietas ir atsakingas pareigas Amerikos valdžios įstai-gose. Garbė Jiems!

Malonesnė yra storių sienų ir šiaudais dengta savaoji trobelė, negu svetimi rūmai; gardesnė yra mano krepšelyje juoda ruginė duonelė, negu ant svetimų stalo pyragas. Gėda ir prisiminti, kad yra, nors maža dalis, atskilusių nuo lietuvių tautos kamieno. Kaip nudžiuvusios šakos nuo sveiko medžio. Čia ypač torli galvoje paraudonavusių lietuvių tautos išgamas, kurie maitinasi jopalu iš Stalino lovio, kurie kaip kirvarpos lاندžioja po pūvančią bolsėvizmo stuobrį, o jam griuvus į raistą — prigers ir jie patys.

Kaip nėra miško be sausų medžių ir medžių be sausų šakų, taip kiekvienoje tautoje atsiran-da išsigimėlių, išmestinių į šiukš-lytį dėje.

kada ir kur susitikti. Direktore irgi prižadėjo, bet ligi šiol nepranešė — ir tuo viskas baigėsi. Gal ir kiti valand. redaktoriai šitaip "rūpinasi" kalbos grynumu? Kai kurie ligoniai irgi patys rūpinasi savo sveikata, bet, be gydytojo patarimų, ne visiems pavyksta pasveikti.

Dar dėl labos dienos. Anądien parapijos kieme sutiktas satyrikas Liudas Balvočius (savo laiku studijavęs liuanistiką V. D. U-te) mane įtikinėjo, kad sveikinantis, esą, tas pat — labai dieną ar laba diena. Patariu jam ir visiems su jo nuomone sutinkantiems atsiversti LE X t. 132 p., kur rasite, kad prof. Juozas Jurginis parašė liet. kl. vadovėli, užvardintą linkėjimo žodžiais sveikinantis laba rytą (galin. linksn.), bet ne labas rytas, laba diena ar kaip kitaip. Tai aksioma, dėl kurios mums daugiau nereikės ginčytis asmeniškai nė spaudoje.

Prisimenu, kartą Liet. Radijo Valand. klubo narių susirinkime direktorė įspėjo spaudos atstovus, kad prieš rašant į laikraščius valandėlę liečiančius ir korespondencijas, straipsnius, pirmą reiką su ja pasitarti. Bet kaip ją pasiekti, neturint Dr. ar Prof. titulo? Jeigu jau savi pasavus, tai kas tie savi?

Spėju, kad panašų neišaiškintuos ligos simptomų pasitaiko ir kitų kolonijų liet. radijo valandų ir valandėlių vadovybėse, to-

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastarągas daryti įtakos į krašto politiką. 162 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. They'll pay you 4% interest. You can cash them in at any time. They're safe and sound. They'll help you build a better future. For more information, contact your employer or the U.S. Savings Bonds Office.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES, DECEMBER 12, 1973

II MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

(Komentaras)

Antrasis mokslo ir kūrybos simpoziumas Chicagoje, įvykęs 8. m. lapkričio mėn. 21-25 dienomis, paruošęs per šimtą pasakaitų iš įvairių mokslo sričių bei komp. VI. Jakubėno koncertą, be abejonės, tenka skaičiuoti vienu reikšmingiausių įvykių išsivijoje. Simpoziumas atskleidė naujos kartos dvasinį ir intelektualinį pajėgumą, ir pastatė ją akistatą su lietuvių tautos likimais — tėvynėje ir išsivijoje.

Žmogus savo gyvenimo kelyje, o tauta istoriniame, visuomet sutinka sunkumų ar priešų, kuriuos turi nugalėti, jei nori tęsti savo gyvenimą ir siekti užbrėžtų tikslų. Gyvenimas yra amžina kova ir vargas tam, kas kovą pralaimi.

Senovės graikai pirmieji surado mokslą ir filosofiją, kurių dėka sukūrė turtingiausią kultūrą pasaulyje ir nugalėdavo galimus priešus. Žydai, dėka savo dvasinio ir intelektualinio pranašumo, pergyveno šešias civilizacijas, pakėlė žiauriausius persekiojimus ir po paskutinio karo katastrofos vėl išliko pasaulyje į pirmąją poziciją. Nuo senovės laikų istorija patvirtina tiesą, kad tautos, sugebėjusios prasiveržti į mokslo ir kūrybos pranašumą, laimėdavo kovas prieš žymiai pranašesnius priešus, atlaikydavo ilgą metę priespaudą ir pasiekdavo laisvę.

Koks yra mūsų tautos mokslo ir kūrybos pajėgumas? Ar mūsų tauta yra pajėgi suprasti dabartį ir surasti kelią į ateitį? Ar

turime proto ir dvasios pranašumą prieš savo priešus, būtino kovai laimėti?

Su tokiais klausimais atėjau į Simpoziumą ieškoti atsakymų į pastatytus klausimus. Lankiau pirmą eilę humanitarinių mokslų paskaitas, nes juose turėjo būti paliesti gyvybiniai lietuvių tautai klausimai.

Pirminio žodis

Jau atidaromoje prof. Vyt. Vardžio kalboje išryškėjo Simpoziumo pagrindinė tema. Lietuvių išsivija Amerikoje peržengė savo gyvenimo pirmojo šimtmečio slenkstį ir žengia į antrąjį. Pirmajame šimtmetyje dominavo nemokyta emigrantų ir jų vaikų masė, kuri, neturėdama elito, sunyko amerikiečių jūroje. Paskutinioji nepriklausomos Lietuvos emigracija, kurios dauguma sudarė inteligentija, jau sugebėjo sutelkti dideles intelektualines pajėgas Lietuvių bendruomenėje ir kitose organizacijose, išvystė kultūrinį ir politinį dinamizmą. Jų vaikai, baigę mokslus Amerikoje, pasireiškė savo gabumais įvairiose mokslo šakose, jau sudaro intelektualų elitą, kuriam atiteks vadovavimas lietuvių išsivijai.

Tačiau, kai reikėjo apibūdinti istorinę dabartį, kurioje vyksta lietuvių tautos kova už savo egzistenciją ir laisvę, tai viskas buvo paskandinta bendrybių frazeologijoje. Nepasakyta, kad artėja didysis lūžis pasaulinėje politikoje, kuris tiek Lietuvai tiek visus laisvinimo veiksmus

Amerikoje yra daug jaunimo klubų, kurie stato įvairias raketas ir ruošia jų varžbas.

ir jų vedamą politiką pastatys į visai skirtingą padėtį.

Neužsiminta, kad idėjiniai ginčai, kuriais buvo sėkmingai kovota prieš totalitarizmą ir kad naujos kartos mokslininkų uždavinys būtų paruošti naujus. Nutylėtas bendradarbiavimo klausimas su tauta tėvynėje. Aiškiai vengta priminti, kad Lietuva yra pastatyta Vak. Demokratinės ir komunistinio pasaulio idėjinės kovos kryžkelėje, kuri bus tęsiama toliau, nežūrint visų galimų susitarimų ekonominiais, finansiniais ar technologijos klausimais. Vienu žodžiu, nepasakyta, kur lietuvių tauta stovi dabartyje ir kas ją laukia ateityje. Savaimiai neišėjo prieš kokius uždavinius esame pastatyti ir ką turime daryti.

Simpoziumo dvasia

Tas pats akademinis atitraukimas nuo realybės, tas pats plūduriavimas abstrakcijų padėbysse buvo pakartotas visose mano išsklytose paskaitose. Ne vienas paskaitininkas, nuo istoriko iki teologo imtinai, nenusileido iš akademinio aukštumo į realybę, ir net nemėgino konkrečiai pasvarstyti aktualių klausimų.

Pav., istorikui neatėjo į galvą pasvarstyti, kad po II pas. karo katastrofos visa Europa, drauge su visu pasauliu, įžengė į naują istorinę epochą, kuri yra nesugrąžintina į praeitį. Iš čia sektų loginė išvada, kad Lietuva negali būti sugrąžinta į senas istorines vėžes, kaip kad negalėjo būti, po 120 metų trukusios carinės vergijos, atstatyta Didžioji Lietuvos Konigaikštija.

Tuometinis bajoriškas elitas nesuprato, kad jie atstovauja ir kovoja už atgyvenusių feodalizmą, ir vien todėl, jų vedama kova iš anksto buvo pasmerkta nesėkmei. Prieš tokia pat problemą yra pastatyta mūsų dienų lietuvių tauta. Istorikas turi duoti atsakymą į pastatytą klausimą, nes tik pažinęs mūsų amžiaus istorinę tikrovę, jos dėsninę ir kryptį, tegalima protinai planuoti konkrečią tautos veiklą ir laisvės kovą.

Tokiu principu yra pastatyti visi tikslieji mokslai. Be Koperniko — nebūtų kosmoso supratimo, be Galileo — mechanikos. Be Einšteino — atomo energijos, be Newtono — erdvių užkariavimo. Istorijos mokslinės

tiesos, o ne religiai ar ideologiškai samprotavimai, turi būti padėti lietuvių tautos veikimo pagrindą — tėvynėje ir išsivijoje. Jei tokia padėtį turėjome Aušros gadyneje ir Nepriklausomybės metuose, tai tai galima pateisinti šimtmečiais trukusios baudžiavos, tamsos ir vergijos palikimu. Bet kuomi teisinti naujos kartos iškilusius intelektualus?

Istorikų paskaitos

Iš visų skaitytojų istorikų pasakaitų, nei vienas net iš tolo neprisiartinio prie degančių šių dienų lietuvių tautos problemų. J. Puzinas skaitė paskaitą apie Vilniaus 650 metų sukaktį, V. Mačiūnas apie Dr. J. Šaulio archyvą ir Br. Kaslas nagrinėjo Baltijos valstybių tarpusavio santykius. Pirmieji du paskaitininkai operavo vien faktų ir įvykių aprašymu tuo pačiu neatskleidė savo, kaip istorikų, galvojimo.

Kas kita Bronius Kaslas. Jis tvirtina, kad nesugebėjimas, sudaryti visų supančių Baltijos jūra, valstybių karinę sąjungą, privedė prie visos Rytų Europos katastrofos. Juo nuomone priešios tragedijos privedė Lenkijos Vilniaus pagrobimas ir siekimas pavergti, likusią nepriklausomą Lietuvą. Lenkijos imperializmas privertė Lietuvos valdžią ieškoti diplomatinio užtarimo Sov. Sąjungoje ir tas žygių galutinai palaidojo bet kokios Baltijos valstybių sąjungos sudarymą. Savo argumentacijai profesorius panaudojo heroiką Suomijos pasipriešinimą Sovietijos agresijai.

Siame tvirtinime šlubuoja aritmetika ir logika. Istorija įrodė, kad per pirmąjį ir antrąjį Pasaulinį karą Vokietijos nugalėjimui neužteko Prancūzijos su jos sąjungininkais ir kolonijomis; Anglijos, valdžiusios ketvirtadalį viso pasaulio ir turėjusios karo ir prekybos laivyną didesnę už viso likusio pasaulio drauge sudėjus, Rusijos masių, erdvės ir žaliavų. Reikėjo dar mesti į mūšio laukus JAV industrinę galybę, kad perbloškų Vokietijos galią, kuriai truko maisto, žaliavų ir erdvės.

Diplomatinės istorijos ir politinių mokslų profesorius Bronius Kaslas nesugebėjo nustatyti jo projektuotos valstybių sąjungos militarinį svorį, kuris aritmetiškai skaičiuojant būtų labai menkas. Jo paimtas Suomijos pavyzdys, pavartotas kaip argumentas, prasilenkia su logika, nes moksliniame ir filosofiniame galvoje reikia remtis ne paskiru faktų, bet dėsniais. Suomijos atvejis buvo buvo išimtinis visame antrame pasauliniame kare, kuris susidarė dėl ypatingai susiklosčiusių sąlygų.

Galop Kaslas padarė klaidingą išvadą tvirtindamas, kad Suomijos heroizmas išgelbėjo ją nuo Rytų Europos katastrofos. Tai tipinga pusiau tiesa, whole truth kaip sako anglosaksai, nes pasitraukus Amerikai iš Europos, ne tik Suomija, bet ir visa Vak. Europa būtų buvusi užlieta sovietinio komunizmo.

Filosofų paskaitos

Filosofijos paskaitoms vadovavo dr. J. Girnius, kuriose taip pat vyravo akademinis šaltumas ir atsitraukimas nuo tikrovės. Kiek žinome, Lietuvoje šiuo metu vyksta kieta idėjinė kova. Komunizmas įvairiomis priemonėmis stengiasi sunaikinti turėtas lietuvių tautoje dvasines vertybes. Lietuviai parodo didelį atsparumą, bet kovos eigoje išryškėja vienos ir antros pusės stiprios ir silpnos pozicijos.

Kurie idėjiniai ir dvasiniai ginklai neatlaiko prieš puolimo, kurie sutvirtėjo bandymų eigoje? Kaip vyksta visoje apimtyje dvasinė ir idėjinė kova pavergtoje lietuvių tautoje? Ar teko lietuviams atsakyti nuo vienu idėjų ir atsiremti į kitas, ir kokių? Tai būtų bene įdomiausia tema, nes tokios studijos duotų įžvalgą į vidutinę lietuvių tautos kovą, bet tolygiai sudarytų galimybes ieškoti naujų idėjų ir priemonių tolimesnei kovai vesti. Ne vienas iš keturių paskaitininkų net neprisiartinio prie lietuvių tautos dvasinių ir idėjinų kovų nagrinėjimo.

(Bus daugiau)

Kanados naujienos

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ PAREIŠKIMAS

Lietuvių Namų valdyba išrinkta visuotinio L. N. narių susirinkimo laiko save teisėtu įgalotiniu rūpintis Lietuvių Namais, juos administruoti ir palaikyti kuo geriausiai santykius ne tik su Toronto bet ir visos Kanados lietuvių bendruomene, parapijomis, organizacijomis, įvairiais sambūriais ir pavieniais asmenimis.

L. N. valdyba nesileisdama į bet kokias polemikas pareiškia, kad tilpę ar tilpsią straipsniai laikraščiuose be L. N. valdybos parašo neatstovauja L. N. valdybos nuomonei. Valdyba nemato L. N. jokio pavojaus nei iš bendruomenės, nei iš atskirų visuomenės sambūrių.

Atvirkščiai, valdyba mato daug didesnę pavojų Lietuvių Namams iš asmenų, kurie nepasirašytuose straipsniuose, vesdami asmenišką sąskaitą, kalba ne tik valdybos bet ir visų L. N. narių vardu.

Sitoks pasitaravimas ne tik neapjungia, bet griauja mūsų vieningumą ir neatitinka mūsų šūkiui: "Lietuvių Namai yra visų lietuvių namai!"

Toronto Lietuvių Namų Valdyba

CHRISTINE AUSTIN,

SLA įstatų komisijos narė, įvairių SLA seimų dalyvė ir organizatorė, prirašiusi didoką naujų narių skaičių, veikli SLA 134-tos moterų kuopos finansų sekretorė, kandidatuoja SLA Pildomosios Tarybos išdo globėjos pareigoms. Prašome visus SLA narius gruodžio mėnesį nominuoti ją SLA išdo globėjos pareigoms, o vėliau ją išrinkti.

SLA narių grupė

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaičiai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Burkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYNUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos. spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankešė-Vaitkevičienė, ŠOKALADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1,50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1,80.
5. Malronis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1,00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos. 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Svaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žvėgų. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3,00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1,00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlo iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knyga pasistums.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months, Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Berekalingai eikvojama energija

Atidžiai sekėme Toronte vykusio Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo eigą. Sekėme Toronto seime svarstytus klausimus ir Vliko vadovybės padarytus pranešimus. Vicepirmininko Jurgio Valaičio pranešimas, padarytas visos Vliko vadovybės vardu, jau Naujienose pasirodė. Vliko pirmininko pranešimas jau pradėdamas spausdinti ir šiomis dienomis dienraščio skaitytojai turės progos susipažinti su jau atliktais ir planuojamais atlikti darbais. Šiomis dienomis spausdinsime ir kitus atsakomųjų pareigūnų pranešimus.

Mums atrodo, kad pats svarbiausias buvo vicepirmininko Jurgio Valaičio pranešimas. Jis kalbėjo apie Vliko valdybos veiklą lietuvių visuomenėje. Ta veikla, aišku, yra labai plati. Kad klausimas neišeitų į lankas, vicepirmininkas pačioje pradžioje rado reikalo patikslinti parinktos temos apimtį šitokiu apsiribojimu: "Ji artimai rišasi su Lietuvos laisvinimo darbo ir kartu Vliko darbo samprata".

Toliau vicepirmininkas sako, kad Vliko valdyba talkininkauja lietuviams Lietuvoje jų kovoje atgauti krašto laisvę ir nepriklausomybę, gina lietuvių kultūrą, gina pagrindines žmogaus teises, palaiko ryšį su kraštu ir stengiasi "skatinti ir derinti visų lietuvių išeivijoje pastangas ir darbus". Bet svarbiausias darbas dabartiniu metu — palaikymas ryšių su kraštu ir kitų valstybių vyriausybių informacija apie lietuvių teises ir padėtį rusų okupotoje Lietuvoje.

Vliko užsimojimai, kaip matome, dideli. Jie didesni, negu pranešime buvo pasakyta, ir didesni negu pranešėjas mėgino pasakyti. Visko jis nepasakė, net nemėgino pasakyti. Mums atrodo, kad Vliko valdyba yra užsimojusi daugiau, negu Vliko darbo samprata apima. Bandydama atlikti daugiau, negu ji turėtų atlikti, Vliko valdyba daug energijos bereikalingai leidžia tiems reikalams, kurie į Vliko darbo sampratą neįeina. Būtų daug geriau, jeigu Vliko valdyba savo energiją naudotų būtiniausiems reikalams; o neekvotų jos pašalinėms.

Skaitant pranešimą susidaro įspūdis, kad Vliko valdyba ypatingą dėmesį kreipė ir daug energijos išleido "jaunimo įsijungimui į Vliko veiklą". Vlikas turėjęs skleisti Lietuvos laisvės kovos mintį lietuviško jaunimo tarpe ir vesti ilgus pasitarimus apie to jaunimo įjungimą į Vliką. Niekas, kiek žinome, lietuviškam jaunimui nekludė įsitraukti į Lietuvos laisvės kovą. Kada atsiradavo jaunimui tinkamas darbas, jis į tą darbą įsitraukdavo. Pačio-

PAGARBA MIRUSIEMS (6)

MŪSŲ MIRUSIŲJŲ LAIDOJIMAS IŠEIVIJOJE

P. STRAVINSKAS

I. — KAIP NORIME LAIDOTI SAVO MIRUSIUOSIUS IŠEIVIJOJE? Gyvendami užsieniuose, išeivijoje, mes irgi norime atiduoti savo pagarbą mirusiems savo būdu, pagal lietuviškas tradicijas, visų pirma tų mirusiųjų

je Lietuvoje jaunimas ant savo jaunų pečių neša pačią sunkiausią Lietuvos laisvės kovos našą. Lietuvoje jaunimas ne tik protestuoja, kartais mokėdamas gyvybę, bet užkerta priešui ir skaudesnių smūgių. Laisvajame pasaulyje dirbti noris jaunimas visuomet randa savo amžiu ir pamėgimui tinkamo darbo.

Pirmon eilėn, jaunimas turėtų giliau pastudijuoti ir susipažinti su Lietuvos laisvės kova. Jaunimas turėtų gerai pažinti ne tik paskirus kovotojus, bet ir už krašto laisvę kovojančias organizacijas. Jaunimas turėtų pažinti dabartinę tarptautinę padėtį ir pačioje Lietuvoje okupanto dedamas pastangas Lietuvai nulietuvininti ir kolonistais rusais apgyvendinti. Jaunimas, kuris lietuvių tautos vedamos kovos nepažįsta, negali prie tos kovos prisidėti.

Jaunimas turi susidomėti politika, nes jam turi būti aišku, kad kovą už Lietuvos laisvę vedė politikai, visuomeninių organizacijų atstovai. Už Lietuvos laisvę kovojo visa tauta, bet nepriklausomybę paskelbė lietuvių politikai, stipresnių lietuviškų organizacijų atstovai; Lietuvos kariuomenę suorganizavo politikai, valstybei konstituciją paruošė politikai besidomintieji teisininkai, teisės pagrindus suprantantieji politikai.

Vyriausią Lietuvos išlaisvinimo Komitetą sudaro pačių stipriausių lietuviškų politinių organizacijų atstovai. Tų organizacijų atstovai keičiasi, bet pačios organizacijos nesikeičia. Nesikeičia todėl, kad jos atstovauja Lietuvos visuomenėje esančias įvairias ideologijas ir politines sampratas. Lietuvių tautos žmonės ne vienodai galvoja, jie turi skirtingus politinius įsitikinimus. Vlikė bendrą darbą dirba įvairių politinių partijų atstovai, kuriems Lietuvos laisvės reikalas yra pats svarbiausias. Siekdami svarbiausio tikslo, jie išmoko pakantus. Jie neatsisakė nuo savo įsitikinimų, bet jie toleruoja ir kitaip galvojančius.

Jeigu lietuviškas jaunimas nori prisidėti prie lietuvių tautos vedamos kovos, tai jis turi pažinti veikiančias politines grupes ir pasirinkti pačią artimiausią. Vargu rasime bent vieną politinę grupę, kuri nesutiktų priimti į savo eiles rimtą jaunuolio ar jaunuolės. Jiems kelias atdaras į kovotojų už Lietuvos laisvę eiles. Kai jaunuolis parodys reikalingos išminties, tai jo pasirinktoji politinė grupė jį ir į Vliką pasiųs.

Bet Vliko valdyba rūpesčių turi ne su šitokiais jaunuoliais. Šie jaunuoliai šiandien jau sudaro Vliko vadovybę ir sprendžia svarbiausius Lietuvos laisvės kovos klausimus. Vliko vadovybė labai daug energijos leidžia su tais jaunuoliais, kurie lietuvių vedama kova nesidomi, politines partijas ignoruoja, stumia į šalį; kurie įsivaizduoja, kad jie jau dabar daugiau išmano ir dar daugiau gali. Toks jaunimas Lietuvos laisvės kovai nebus naudingas, nes jis sunkios lietuvių tautos vestos ir vedamos kovos nepažįsta ir nenori pažinti. Tokių mandrų pavykių buvo ir šio šimtmečio pradžioje, bet istorija rodo, kad lietuvių laisvės kovon nieko pozityvaus jie neįnešė. Neįnešė ir šiandieniniai. Berekalingai dabartiniai Vliko valdybos nariai skiria jiems tiek daug laiko ir energijos.

graziu pagal lietuviškas tradicijas palaidojimui.

Tiktai užsieniuose ne viskas galima, kas buvo galima Lietuvoje.

II. — KO UŽSIENIUOSE NEGALIME?

Daugelyje užsienio kraštų, taip pat ir Amerikoje (JAV) negali pvz., rengti mirusiems šermenu jų namuose, nes čia yra tam specialūs laidotuvių šermenu namai. Bet ir tuose namuose negalime giedoti šventų giesmių, kaip tas buvo daroma Lietuvoje, laikantis susiklojusiu lietuviškų tradicijų. Čia irgi nepilimi ir tie tradiciniai mirusiųjų lydečiai iš jų pašarvojimo vietų į bažnyčią ir iš bažnyčios į kapines, kaip tą darydavome Lietuvoje, sutinkamai su mūsų tautinėmis — krikščioniškomis tradicijomis.

III. — KĄ BETGI IR UŽSIENIUOSE GALIME?

Visų pirma, manding, galime savo bažnytinėse kapinėse laidoti savo mirusiuosius pagal savas lietuviškas krikščioniškas tradicijas, kaip tą darydavome neprik. Lietuvoje.

Tiktai, deja, didžiausioje užsienio lietuvių kolonijoje — Chicagoje sutikome tam kliūčių. Turiu galvoje mūsų šv. Kazimiero kapines, kur tų kapinių administracija įvedė tokią ten mirusiųjų laidojimo tvarką, kuri, kaip sakau, nesiderina su mūsų tradicijomis ir mūsų pagarbos jausmais savo mirusiems (pvz., nuleidimas mirusiojo į duobę ne rankomis, o mechanišku būdu, kranu). Dėl to teko mūsų Chicago katalikams ir pakovoti su ta kapinių administracija, netgi ir su Chicago bažnytinės hierarchija. Dabar mūsų teisės savyje kapinėse jau atstatytos ir galime jomis naudotis. Jomis ir turime naudotis, lyg ir vykdydami savo tautos paprotinį, nerašytą, bet mums privalomą vykdyti įstatymą.

IV. — DEL LAIDOJIMO MŪSŲ "NEBAŽNYTINIŲ"

Chicagoje turime vad. tautines kapines, kur laidojami, daugiausia, vad. "nebažnytiniai", taigi, tie, kurie Bažnyčiai nepriklauso, nelaide save jos nariais. Mūsų katalikai anksčiau buvo priešiški nusistatę tų tautinių kapinių atžvilgiu. Dabar to priešiško nemanymatyti, nors katalikus nėra ir dabar kokio didesnio joms palankumo.

Esu buvęs tose tautinėse kapinėse. Apžiūrėjęs jas, radau man simpatiškas, manęs, kaip tikinčio ir praktikuojančio kataliko neatstumiančias. Radau, ten ir daug paminklų su kry-

Pietų Vietnamo kareivis išsisi netoli Kambodžijos sienos, kur komunistai užėmė Kien Duc miestą.

žiaus, su kitais religiniais simboliais, taip pat ir su labai giliais religinės minties įrašais, daugiausia, iš šv. Evangelijos paimtų ištraukų.

Pastebėjau ten ir laidojimą vieno mirusiojo protestanto su religinėmis apegomis, dalyvaujant protestantų bažnyčios dvasininkui.

Pagalvoju, kodėl gi tose mūsų tautinėse kapinėse negalėtų būti laidojami ir mūsų katalikai pakrikštyti lietuvių, tie vad. "nebažnytiniai", jei jie prieš savo miršį to pageidavo? Klausimas, žinoma teologinis, dar ir bažnytinės teisės, todėl ne man čia jį spręsti. Aš tik jį čia iškeliu viešumon, tikdamas, kad jį kompetingiau išspręstų teologijos ir bažnytinės teisės žinovai. Jei pasirodytų, kad tai, ką aš čia keliu, būtų galima vykdyti, reiktų tą ir daryti.

Mūsų visų laidojimasis tokiose bendrinėse kapinėse sustiprintų lietuvių solidarumą ir vienų kitiems brolišką — serišką meilę. Žinoma, aš čia nevarau kokios propagandos už tai, kad lietuvių katalikai laidotųsi ne savo bažnytinėse, o tose tautinėse kapinėse. Tai žmogaus laisvė, jo vidinio išgyvenimo ir sąžinės reikalas, į kurį mes neturime kištis. Tiktai, jei žmogus nori laidotis tose tautinėse kapinėse, nedarykime jam "Dievo teismo žemėje".

V. — DEL LAIDOJIMO KATALIKŲ BAŽNYTINĖSE KAPINĖSE

Jei būtų galima, reiktų vi-

FORESTS CANT FIGHT FIRES

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

50

Bet ir pasisavinę dantiraštį, hetitai tebeartėjo savo senąjį raštą, kad ir sudėtingas, buvo labai paplitęs, galima sakyti, vos ne liaudinis. Tuo raštu hetitų karaliai įamžindavo savo žygdarbius uolose ir paminkluose, tuo raštu hetitų dvasininkai rašė religines knygas, o hetitų poetai — eilėraščius. Kartu buvo vartojamas ir dantiraštis, bet daugiausia tik kaip valstybės kanceliarijų, tarptautinių santykių ir "verstinės literatūros" raštas. Iki mūsų laikų neišliko nė vienas juo rašytas monumentalus arba "viešas" įrašas.

Medis, audeklas ir kalkės bijo laiko dantų (labiau, negu suakmenėjusios degto molio lentelės), o sidabras — vagių. Pasibaigus Hetitų imperijos pusės tūkstantmečio istorijai (jos paskutiniai skirsniai padėjo tašką nukariautojai, apie 1200 metus prieš mūsų erą užėmė ir sudeginę Chatušą), visuotinis sunaikinimas neaplenkė ir daugumos tose medžiagos rašytų hieroglifinių tekstų. Vėliau atėjūnai sutrumpino akmeninius paminklus ir antkapius, ir dar gerai, kad jų dėmesio nepatraukė bareljefai ir hieroglifai Jazilikajos uolų šventykloje. Po trijų tūkstant metų sostinės griuvėsiuose teišliko dantiraštinis archyvas iš molio lentelių. Nuošalesni, ne tokie reikš-

mingi miestai vienaip ar kitaip pergyveno Chatušo žlugimą. Kai kurie jų tapo naujų valstybių sostinėmis, kuriose dar ir po keleto amžių išlikdavo naujų akmeninių paminklų su hieroglifiniais įrašais. Archeologai vėliau juos rado tų miestų griuvėsiuose. Bet jie, žinoma, nerado tenai bent kiek gausesnių valstybinių archyvų, sudarytų iš dantiraščio lentelių.

Antroji teorija teigia, kad dantiraštiniai ir hieroglifiniai hetitai buvo atskiros, nors ir giminingos tautos, kurios pakaitomis dominavo hetitų kultūroje. Iš pradžių vyravo dantiraštiniai hetitai, vėliau — hieroglifiniai jie išsilaikė pakraštiniuose srityse bei smulkiose valstybėse ir po to, kai žlugo Hetitų imperija. Del to, girdi, ir skiriasi randamų dokumentų raštas ir kartu — kalba. O jei kur lygia greta randame ir dantiraštinių, ir hieroglifinių hetitų kūrėbos, pavyzdžiui, Jazilikajos šventykloje, tai, pasak tos teorijos, dėl to, kad ši šventykla buvo bareljefais puošiamą keletą šimtmečių.

Kai kurie šios teorijos šalininkai mano, kad hieroglifinės hetitų kalbos didžiausio suklestėjimo laikotarpiu dantiraštinė hetitų kalba buvo jau mirusi arba nebevartojama.

Žinoma, abiem šioms teorijoms galima daug ką prikišti. Bet visų "už ir prieš" svarstymas priverstų pernelyg įsigilinti į specialių žurnalų, nagrinėjančių hetitologijos problemas, senus kompleksus, o mū-

sų dienomis tokių žurnalų visame pasaulyje leidžiama beveik šimtas. Kur kas svarbiau, kad šiandien "hetitų kalbos problema nustojo buvusi problema". Bet parašyti šiuos žodžius mes galime tik nuo Grozno paskaitos Paryžiuje. Tad hetitų hieroglifus mokslininkai šifravo dar visų ketvirtį amžiaus!

ASILŲ IR JAUCIŲ GALVOS SIMBOLIZUOJA KARALIUS!

Tačiau juos išsifravę, mokslininkai patyrė didį staigmeną. Kol kas tai paskutinė staigmena, kurią mums iškirto hetitai, ir iš visų staigmenų — pati netikėčiausia: kadangi hieroglifiniai įrašai buvo daryti vėlyvoje epochoje ir mažai reikšminguose miestuose, tai jie, iš esmės imant, nepasako nieko svarbaus apie pačią Hetitų imperiją!

Tačiau galima neabejoti: net jeigu toji palyginti kukli hetitų hieroglifų išsifravimo išdava būtų buvusi iš anksto žinoma, mokslininkai nebūtų išsivadėję savo siekimu. Jau vien todėl, kad žmonija negali su mokslo neįveiktomis paslaptimis.

Be to tasai raštas stačiai viliojo, stačiai erzino kiekvieną rasto tyrinėtoją: nagi išbandyk, ką sugebai! Šimtai hieroglifinių įrašų spindėjo amžinai plieskiančios saulės spinduliuose ant stačių uolų, tūkstančiai jų slypėjo giliose urvose, prarajose ir po mirusiųjų miestų griuvėsiais. Kartais

akmens kalėjas būdavo toks uolus ir išmaningas, kad įrašas tapdavo tikru meno kūriniu (karaliaus Araru įrašo, rasto Karchemish, pradžia iki šiol papuošia kiekvieną leidinį "apie rašto grožį"), o kartais ir pailgindavo eilutes, nežiūrėdamas jų aukščio nesutalpinęs teksto tūščiame plote šalia bareljefo, be niekur nieko rašydavo toliau — kad ir per atvaizduotą jame asmenis veidą, ant sienos, už kampo, ant pridurtos akmeninės plokštės. Betgi ir pats raštas — keisčiausia ženklų kombinacija iš visų, kokios yra kad buvusios: sudėtingi, archaiski, iš pažiūros net natūralistiški paveikslėliai greta visai modernistiškai stilizuotų ženklų. Tačiau jų kontrastas harmoningas!

Po Seiso vienas pirmųjų mokslininkų, neatsispyrusių to rašto kerams, buvo prancūzas Ž. Menanas. Jo daugelio metų darbas tedavė vieną rezultatą: 1890 metais jis perskaitė piktografinį ženklą "aš esu". Tada vienas dažniausių ženklų, labai panašus į egiptietiškojo ženklą, kurio reikšmė ta pati. Seisas jį skaitė "aš sakau", nes čia ranka rodo į pravertą burną.) Beveik tuo pat metu hetitų hieroglifus šifravo vokiečių archeologas F. E. Peizeris. Tačiau sloroje jo knygoje, išėjusioje 1892 metais, teisingai išaiškintas taip pat tik vienas ženklas: žodžių skiriamasis ženklelis. Mat, jis padarė vieną klaidelę — nepataikė nustatyti vieno Karchemisho įrašo pradžios — ir paskui visą tekstą "skaitė" iš kito galo!

Kad ir neketiname čia išpasakoti, kiek klaidžiojo mokslininkai, kol išsifravo hetitų hieroglifus. — juk, kalbėdami apie Champolioną, Rowlinsoną arba ir Grozną, kai jis nagrinėjo dantiraštinę hetitų kalbą, taip pat nedėstėme visos jų klaidų istorijos, — vis tiek negalime apeiti Peterio Jenseno (1861 — 1936). Šis žymus vokiečių orientalistas, kuris įamžino savo vardą, nenugincijamai įrodydamas, kad Biblijos pasakojimas apie pasaulinį tvaną tėra žydų perkurtą legendą apie Utnapištimą iš sumerų — babiloniečių — asirų mito apie Gilgamešą, pridarė tiek klaidų, bandydamas perskaityti hetitų hieroglifus, kad šioje srityje beveik išstus du dešimtmečius nepadarė jokios pažangos. Didžios asmenybės, pasižovusios spręsti dalykus, kurių neaprečia jų autoritetas, tokį neigiamą vaidmenį suvaidina ne taip jau retai. Kadangi imti pavyzdžius galima ir ne iš kalbininkų tarpo, prisiminkime kad ir Kocho bei Wircchovo gincus. Jensenas, be to, pasižymėjo dar entuziastingo diletanto nepakantumu (o hetitologijoje jis buvo diletantas abiem prasmėmis: tiesiogine, nes tyrinėjo ją iš pamėgimo, ir perkeltine).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėnkite Dienraštį "NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKCINIŲ, AUKSŲ, DODIŲ IR GEMŲ LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKCINIŲ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Antrosios ofisų —
800 WEST 53rd PLACE
JUSTICE, Rm. Tel. 599-4500
Pirmosios ofisų pagal susitarimą
Jei neatliepė, skambinti 974-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0333
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
344 WEST 7th STREET
Ofisai: HEmlOCK 4-5849
REzid.: 398-2233

OFISŲ VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį pagal susitarimą.

REz.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKCINIŲ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepė, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUČELIŲNAITĖ**

AKCINIŲ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
8132 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670

Neatsiliepus — skambinti
471-8225

Valandos pagal susitarimą.

Ofisų tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MĚSKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
rytų tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2450 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofisų telefonai: 776-2880
Namų telefonai: 598-5345

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2852 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISŲ VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisų telefonai: HEmlOCK 4-2123
REzid.: tel.: GIBSON 8-5196

Pirmosios ligoninės pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepė, tai telefon. GI 8-8195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-11 ir 2-8, Šeštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

ST. PETERSBURG, FLA.

Pagerbtųjų pietūs, dainos,
šokiai ir kitokios linksmybės

Gruodžio 2 d. klubo salėje bu-
vo surengtos klubo valdybos vai-
šės klubo chorui ir kartu jų mo-
kytojui A. Mateikai pagerbti.

Klubo p-kas K. Jurgėla pra-
nesė susirinkusiai publikai, kad
pietūs bus išduodami kaip visuo-
met 12 val. ir pietų metu klubo
choras linksminis publiką linksmomis
dainelėmis. Tad baigiant pietauti
buvome nustebinti. Pasikėlus scenos
uždangai puošnūs klubo choras, kuris
stebino publiką savo linksmomis
dainomis, buvo puikus vaizdas,
ypač iš moterų, kurios buvo puiki-
ai pasipuošusios; kostiumai
(suknis) buvo sutinkintos la-
bai ryškių spalvų, kaip rožės,
stačiai kaip gėlių darželis žydėjo
scenoje. Kas ustatė tą puošnumą?
Garbė jai! Nuo aslos stebinti,
beveik pasivijo Hello Dolly
operinės kostiumų grožį. Choras
pailnksminęs publiką, tai diena
pritaikintomis linksmomis dai-
nelėmis buvo publikos dėkingumo
delnoms gausiai apdovanotos.

Po pirmos scenoje programos
sekė antroji paties choro progra-
ma. Buvo nutiesti du ilgi stalai
dėl choristų ir kitų užsitarnavu-
sųjų, kurie vienokiu ar kitokiu
pasitarnavimu daug prisidėjo
prie klubo ar prie choro ištobu-
linimo. Šias vaišes klubas patei-
kė nuo savęs, nes matė reikala-
kuomi nors pagerbti tuos, kurie
juos visuomet reikale gerbia.

Si antroji programos dalis jau
buvo prie ilgųjų stalų. Vaišės,
pietūs ir ant "trečio" užsitar-
navimas". Tai puikiai visų ūpą iš-
kėlė ligi palubių! Man teko di-
delė dalis tos pagarbos per p-ną
pirmininką, kuris man parinko
vietą sėdėti prie Karaliaus ir Ka-
ralienės sosto. Pirmą kartą gy-
venime pasijaučiau esanti "ka-
rališkos šeimos" — karalių "sosto"
globoje. Nuo šio su kara-
liais pasimylėjimo žiniosi, kaip

žmonės jaučiasi valandėlę pagy-
venę karalių "rūmuose". Nereikia
man toli į Angliją važiuoti į ka-
ralių karūną. Tik pakilk į
"Sventąjį Petrą" ir esi prie ka-
ralių sosto, ir kartu taures aukš-
tyn!

Būtų malonu išgirsti dažniau
S. P. klubo chorą linksminant
publiką. Daug nugarsta iš pu-
blikos komplimentų: kaip klubo
valdybai — pirm. K. Jurgėlai,
choro pirmininkui A. Karniui,
choro mokytojui A. Mateikai ir
kartu visam chorui. Žmonės —
svečiai įvertina kas gražaus, kas
prideda daug sunkaus darbo ir
pasišventimo tam viskam vykdyti.
Tas viskas turėtų būti iš-
mūsų visų labai gražiai įvertina-
ma. Kita medalo pusė dar ten-
ka S. P. klubo šeiminkams, pi-
etų — valgių gamintojams p.
P. Lukams. Lukienė puikiai su-
geba kiekvieną kartą ką įdo-
mesnio pagaminti.

Daug reikiama geras valgio
pagaminimas, sukombinavimas,
nes prisideda prie publikos pri-
traukimo. Onutė

TAMPA, FLA.

Tamos Lietuvos Amerikiečių
Piliiečių klubas

Gruodžio mėn. 1 d. turėjo mė-
nesinį posėdį. Narių susirinko
virš 20 ir visą valdybą dalyvavo,
nes šis posėdis buvo metinis.
Klubas išrinko 1974 m. valdybą.
Į valdybą išrinkti: pirmininkas
— Jonas Kalpokas; vicepirmi-
ninkas — Pranas Šeštokas; pro-
tokolų raštininkė ir korespon-
dentė — Ona Willienė; išdini-
kė ir finansų sekretorė — Stasė
Olenick; maršalka — Pranas
Parnalis.

Naujoji klubo valdyba, atrodo,
stengsis daug dirbuotis dėl klubo
ir visuomenės gerovės. Tiki-
mės, kad šis Tamos klubas grei-
tu laiku vėl sugrįš į senas vėzes,
iš kurių buvo neteisėtai išstumtas
ir labai suvargintas.

Dar tik keletas savaitių pra-
slinko nuo pasikeitimo valdyboje
ir jau pradėjo nauji nariai
burtis ir pirmesnieji, buvę klube,
vėl pradeda grįžti į buvusį
savo klubą.

Sekantis klubo susirinkimas
bus: sausio mėn. 5 d. 2 v. p. p.
toje pačioje "Civic" klubo salėje.
Nariai, malonkėte būtinai ap-
silankyti ir atsiveskit naujų kan-
didatų į klubą.

Klubo koresp. Onutė

ROCKFORD, ILL.

Mirė Džukų karalius

Trumpai sirgęs mirė Jokūbas
Jazukevičius, išgyvenęs 84 me-
tus. Gimė ir augo gražioje Džukų
kijoje, Lietuvoje. Atvyko į šią
laisvės šalį būdamas jaunas,
sveikas, stiprus dūkas. Rock-
forde pasirodė tarpe jaunių vi-
name subuvime. Tikras dūkas,
jis sakdavo: "Vis cik ciek, ar
džilika ar sepciniolika". Tų lai-
kų jaunimas davė jam vardą
Džukų Karalius. Jis tuomi di-
džiavosi.

Buvo darbštus, dirbo mašinu
išdirbystėje (montuotoju, sta-
tytoju). Priklausė prie šv. Pe-
tro ir Povilo Lietuvos katalikų
parapijos, lankydavo visus li-
tuvų parengimus ir aukų ne-
gailėjo Lietuvos reikalams. Bu-
vo mėgėjas su vyrais ir prie ba-
ro nueiti, išgeriti vieną kitą ant
sveikatos. Buvo nevedęs. Sak-
davo: Barbutė ar Daratūtė vis
cik ciek gražios, bet nepasirin-
ko nė vienos.

Jokūbas jau senai išėjo į pen-
siją. Iš dirbtvės apdraudus
Rompanijos gavo nemažą sumą
pinigų nežinia kam paliko ir
kam paskyrė. Buvo gero būdo.
Sugyveno su visais taikingai, gy-
veno pas P. Jucevičius iki mirties.
Neturėjo artimų, nė gimini-
nių, nebūvo kam laidotuviems
rūpintis. Katalikų kun. atkal-
bėjo maldas ir palaiminimą, o
Winibag County graborius pa-
laidojo mūsų Džukų Karalių.
Išėkšiš melas Jokūbai, Amė-
rikos laisvoje žemėje. Zvalgas

Kurios atvejais gainta meluoti?

Paprastai mūsų gyvenime
apie visokeriopą melą pasisa-
koma kaip apie negražų elge-
sį. Mat, melas yra neteisybė.
Kas mėgsta dažnai meluoti,
— toks žmogus vadinamas me-
lagiu. Aš čia trupai papasako-
siu šį tą iš mano jaunystės lai-
kų, kada man pačiam yra teke-
tam tikrais atvejais ką nors su-
meluoti ir būti patenkintu su-
darytais melais.

Kai man teko mokytis pra-
džio mokykloje, kada dar bu-
vo Lietuvoje uždrausta lietuvių
spauda, tada valandinės tiky-
bos pamokos būdavo vieną kar-
tą per savaitę. Tokiose pamo-
kose atvykęs lietuvis kunigas
dažnai prasižadavo, kad visur
kur būtų laikomasi teisybės;
taigi visur kur turi būti susilai-
koma nuo melo, nes išgalvoto
melo pareiškimas yra nuodė-
mė.

Kad lengviau būtų apsisau-
goti nuo visokių nuodėmių, ku-
nigas visiems mokiniams iša-
kydavo eiti išpažinties per me-
tus keturis kartus, kiekvieną
metų sezoną: pavasarį, vasarą,
rudenį ir žiemą.

Visi mokiniai tokį įsakymą
kruopščiai pildė. Bet man pa-
čiam susidarė šokių tokių keblu-
mų ta prasme, kad labai
sunku būdavo surinkti nuodė-
mes, kurių tuometiniame mano
gyvenime negalima buvo su-
rastti. Tada mokykloje man se-
kėsi gerai mokytis, visada gau-
davau geriausius pažymius, o
namuose tekdavo girdėti iš sa-
vo tėvų geriausius pagyrimus
už elgesį, taigi netekdavo nie-
kad su kuo nors susipykti. To-
dėl einant išpažinties negalima
buvo susirasti bet kokių nuodė-
mių.

Tokių būdu būvau lyg pri-
verstas išgalvoti nors vieną ki-
tą nuodėmę. Kadangi mano
sugalvotų nuodėmių būdavo
labai mažai, tad pats kunigas,
klausydamas išpažinties, vie-
ną kartą man trumpai pasakė:
"Meluoti vaikeli, juk turi da-
ugiau nuodėmių!" Tada aš su-
galvojau tų visokių nuodėmių
didesnį skaičių pasakyti. Ir ku-
nigas tada buvo patenkintas.

O aš pats irgi būvau paten-
kintas, kad būvau pasakęs daug
melaginių nuodėmių. Ir tada
linksmai pajusdavau, kad visos
mano melagingos nuodėmės bū-
davo atleidžiamos, kai prieda-
vau prie altoriaus priimti komu-
niją.

Kai po kelių metų (t. y.
1908) Marijampolėje buvo lei-
džiamas, mano brolio redaguo-
tas, hektografinis laikraštis
"Mokinių Draugas", tad po ke-
liu mėnesių rusų žandarai areš-
tavo kai kuriuos to laikraščio
bendradarbius, Marijampolės
gimnazijos moksleivius. Va-
saros metu (1908 m.) žandarai
buvo atvykę į mano tėviškę.
Jau vieną dieną anksčiau bu-
vome sužinoję, kad žandarai

tuos moksleivius suėmė, taigi
nujautėme, kad jie gali sumirti
ir mano brolių. Bet kai iš tolo
pamatėme atvažiuojančius žan-
darus, mano brolis tuojau nu-
ėjo pasislėpti šieno daržinėje.
O kai žandarai paklausė mane
apie brolių, tada aš pamėlavau,
kad jis išvykęs į Kauną patik-
rinti savo sveikatą.

Žandarai mano melui pati-
kėjo ir greitai išvažiavo nieko
nieškodami. Taigi mano pa-
sakytas melas buvo naudinges-
nis, negu teisybė, nors pats me-
las, anot kai kurių žmonių,
esąs nuodėmė.

Kitą dieną po tokio nuotyki-
o mano buvo norėta panaudoti
melą, bet kai pamėčiau, kad
tatai negelbsti, tai pavartoju
kitas priemones. Tada man te-
ko vėlai vakare eiti iš miesto
namo. Netikėtai susitikau su
dviem vyrukais, kurie parei-
kalavo duoti jiedviem penkis
rublius. Kai aš pasakiau melo-
damos, jog neturiu jokių pi-
nigų, tad juodu tuojau prikibę
pareikalavo greičiau duoti tuos
pinigus. O aš tuojau pasinau-
dojau man žinomomis savisaug-
os priemonėmis, būtent:
savo abiejų rankų dviem pir-
tais tvirtai bakstelėjau į jų
akis tokiu būdu jiedu buvo
trumpai apakinti, o man pasi-
sekė pasišalinti nuo tų plėšikų.

Tinkamu metu man teko dar
pasinaudoti 1919 m. vasaros
pradžioje. Tada man važiuo-
jant dviračiu (netoli Kalvari-
jos) teko susitikti su mažu bū-
reliu lenkų kareivių; vienas
jų priėjęs prie manęs paklati-
sė, ar neteko man matyti už
netolimo kaimelio esančių lie-
tuvų kareivių. Maž tuoj paaiš-
kėjo, kad tie lenkai rengiasi ką
pagrobtį. Tada aš mielingai
pasakiau, kad už to kaimelio
yra apsisostę dideli lietuvių ka-
riuomenės būriai, nors iš tik-
rųjų, ten nieko nebuvo. Toks
mano pasakymas juos labai
nugadino, ir jie tuojau ėmė
bėgti į pietų pusę. Ir mano pa-
sakytas melas atnešė geresnę
laimę, negu tikroji teisybė.

Taigi panašiais atvejais reikia
žiūrėti, ar geriau yra pasinau-
doti melu ar teisybe.
A. Kelmūtis

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BICIULIS

A. A.
HELEN ZABRO
ZABRAUSKAS

Mirė 1973 m. gruodžio mėn. 10 dieną, 2:00 val. popiet, sulaukusi
80 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Kauno mieste.
Amerikoje išgyveno 64 metus.
Paliko našlė: dukterys — Helen Brown, žentas William, Mildred
Eubanks, žentas Paul, sūnus Victor Bron, marti Irma, 8 anūkai, 5 pro-
anūkai ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.
Kūnas pasarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3334 So. Halsted Street.
Ketvirtadienį, gruodžio 13 dieną 10:00 val. ryto bus lydima iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Helen Zabro Zabrauskas gimines, draugai ir pažįstami
nuosirūpinę kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam pakaitinį
patarnavimą ir atsiveikimą.
Nulindė lieta:
Dukterys, sūnus, žentai, marti, gimines.
Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI**

Kaip žmogus savo širdyje mano, toks jis ir yra. Sal. p. žod. 23:7.

Dievi pasisventę žmonės privalo rūpestingai išskirti visokius nesva-
rumus ir neįleisti į širdį nei į mintis nei jokio nesvaraus daktorį jei tai įs-
leistumėte į save, žinokime, kad subūrinus mūsų širdis. Kurie užlaiko švarias
mintis, tiems reikės mažiau pastangų užlaikyti nekaltinamus žodžius ir dar-
bus. Nežindrint ant to iš kurios pusės ateitų piktos mintys: ar jos būtų nuo
svieto ar nuo kūno ar nuo velnio, visų pirma jos stengis įsibrauti į mūsų
protą; jeigu atmušime jas, gausime pergalejimą; jeigu neatmušime, neži-
nomė tada kokios gali būti pasekmės, nes Apaštalas taip sako: "Pagedimas
(visokie saumylingi norai), kad prasidėjo (mintyse), gimdo nuodėmę (iš-
vysto nuodėmingus žodžius ir darbus), kad nuodėmė bus papildyta, gimdo
mirtį".

Kristus pasakė, kad jis įteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zaviša, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3367 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STĖPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 63rd STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
1102S SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

CICEO ALTOS SKYRIAUS ATSIŠAUKIMAS

Gyvenamas metas ir aplinkos sąlygos padiktavo Cicero kolonijos lietuviams atsteigti Altos skyrių, anksčiau pasigėrėtinai veikusi Ciceroje, ką Cicero lietuvių ir padarė.

Kilus antram pasauliniam karui Lietuva buvo okupuota Vokietijos, o paskui sovietų vadovosios armijos, kurį ir šiandieną tebelaiko Lietuvą okupuota.

Amerikos lietuvių 1940 metais sujungė visas lietuvių demokratines jėgas į Amerikos Lietuvių Tarybą, kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, dėti visas pastangas, kad sustabdytų lietuvių tautos naikinimą, trėmimus, rusifikaciją, siekti, kad būtų gražinti iš vergų stovyklų ištremtieji ir kalinamieji, teikti pagalbą Lietuvos žmonėms jų kovoje dėl laisvės ir globoti pabėgusius nuo prie-

špaudos ar ištremtus jos piliečius, skleisti visuomenėje teisingą informaciją apie Lietuvą ir ginti ją nuo okupantų ir priešų prasimanymų, bei šmeižtų.

Alta susidaro iš atstovų nuo Amerikos lietuvių organizacijų, kurios pirmoje eilėje jos yra lojalios Jungt. Amerikos Valstybėms, stovi už nepriklausomos demokratinės Lietuvos Respublikos atstatymą, pripažįsta demokratinius principus ir juos vykdo gyvenime.

Visiems geros valios kultūringiems ir tolerantiškiems lietuviams; šiandieną tėvynės laisvinimas yra brangiausias tikslas. Alta to ir siekia.

Altos suvažiavimas, įvykęs š. m. lapkričio 17-18 dienomis Cikagoje, pasisakė už skyrių steigimą, atsteigimą ir stiprinimą. Mes prašome vietinės Cicero

lietuvių ideologines grupes, lietuvių apdraudus susivienijimus, įvairius visuomeninius ir religinius sambūrius, jungtis į Cicero Alto skyrių, tikslu sujungtomis pastangomis siekti Lietuvos išlaisvinimo.

Vienybėje — galybė!

Valdybos vardu
Dr. Petras Atkočiūnas,
Cicero Alto Skyriaus
Pirmininkas

KALĖDŲ PAŠTAS

Pašto įstaiga prašo kalėdinius sveikinius ir siuntinius išsiųsti kiek galima anksčiau. Paštas prižada iki Kalėdų išvakarių pristatyti adresatams pašta, gautą iš siuntėjų iki pat gruodžio 22 dienos. Prašo adresuose nepamiršti Zip kodo ir siuntėjo adreso. Taip pat prašo į laiškus nedėti metalinių pinigų ar kt. metalo smulkmenų, nes tai kenkia laiškus sortuojančioms pusiau automatiniams mašinoms.

Siuntinius prašo gerai supakuoti.

VERČIAU ĮSISKIEPYTI

Nors sveikatos įstaigos tvirtina, kad gripas šią žiemą bus lengvas, tačiau "dėl viso ko" pataria įsiskiepyti ypač senesnio amžiaus žmonėms, dar labiau tiems, kurie turi širdies ar plaučių negalavimus.

Prancūzijoje išrasti žymiai pagerinti skiepai nuo gripo, kurie įsiskiepijusi, galioja 5 metus, bet tuos skiepus tebetiria Amerikos FDA (maisto ir vaistų administracija).

DALEY PRIES DALEY

Pranešama, kad respublikonai Chicagoje ateinančių metų rinkimams kandidatų į Cook apskrįčio apygardos teismo teisėjus kandidatų parinko adv. Richard J. Daley, 38 metų amžiaus, turintis advokato praktiką Chicagos miesto centre ir gyvenantį priemiestyje Winnetka. Vienas respublikonų partijos CK narys pasiūlė, kad Richard J. Daley turėtų keltis gyventi į Chicagą ir stoti į 1975 metų rinkimus kandidatų į merus dabartinio miesto mero Richard J. Daley vieton.

TRUMPAI

— L. Ž. S. cv gruodžio 5 d. posėdyje vienbalsiai į Garbės narius pakėlė didįjį kultūringų užmojų mecenatą, pirmosios Amerikos lietuvių sostinės — Shenandoah liet. parapijos ilgametį kleboną — emeritą prelatą Juozą Karalių, jo amžiaus

Aviacijos seržantas James Woods prieš savo teismą, kur jis buvo kaltinamas šnipinėjimu sovietams ir buvo nubausas dviem metais kalėjimo. Su juo stovi jo žmona Shirley.

85-tųjų metų progą. Įvertindama prelato įnašą lietuvių spaudai per ilgus jo gyvenimo metus, o ypač tais metais, kai porė įsiskiepijusi, galioja 5 metus, bet tuos skiepus tebetiria Amerikos FDA (maisto ir vaistų administracija).

— JAV LB taryba patvirtino krašto valdybos pirmininko Juozo Gailos pristatytą krašto valdybą. Balsavimai buvo slapti ir atlikti korespondenciniu būdu. Tarybos prezidiumui buvo gražinti 45 balsavimo vokai, tačiau 5 dėl įvairių priežasčių nepripažinti. Rezultatai buvo sekantys (už, prieš ir susilaikė): Rimas Česonis 32-6-2, Antanas Gailiūsis 31-6-3, Algimantas Gečys 31-8-1, Vytautas Maciūnas 31-6-3, Petras Mitulas 31-6-3, Antanas Novasaitis 31-7-2, Balys Raugas 30-7-3, Aušra Zerr-Mačiulaitytė 30-7-3, ir Stasys Rudys 30-7-3.

— "Pelkių žiburėlio" literatūrinėje valandėlyje, girdimoje per Margučio radiją tarp 8-9 val. vak., šį ketvirtadienį, gruodžio 13 d. Kazys Bradūnas skaitė iš savo naujausio eilėraščių ciklo, Vilniaus ir Gedimino jubilėine tema "Pokalbiai su karaliu".

— Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos narių susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., trečiadienį, 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave.

— Balzeko muziejuje, 4012 Archer Ave., gruodžio 16 d. Moterų Gildijos rengia Kalėdinę programą, vadovaujant Frank Zapoliui. Kalėdines giesmes giedos Drūtyčių trio. Bus išstatytos Kalėdų eglutės ir lėlės. Pradžią 4:00 val. popiet. Įėjimas nemokamas. Rengėjos kviečia atsilankyti.

— Lira Polish Singers ir Lenkų meno klubas ruošia kalėdinę programą gruodžio 23 d. 3 val. 2222 No. Kedzie Blvd. Pagrindinę programą atliks sol. Catherine Kogut. Chicagos konservatorijos auklėtinė ir Lietuvių Operos choro narė. Ji yra baigusi Maria aukšt. mokyklą. Lira dainininkės išlavino aukšto lygio ir scenos meno mūsų muz. Alice Stephens.

— Marija Knystautienė, Danbury, Conn., atsiuntė 10 dol. ir tokį laišką: "Svečių proga siunčiu 10 dol. palikymui toliau Jūsų laikraščio Naujienos".

— Aldona ir Vincas Kačinskai, pratęsiant prenumeratą, atsiuntė vėjui 21 dol. Paskutiniu metu V. Kačinskas daug pasidarbovo suveinant į kontaktus prieškomunistinėms organizacijoms Chicagoje ir čia sudarant jų koaliciją pasipriešinti dėl nuostolingos prekybos su komunistiniais

kraštais. Ta koalicija dabar veikia operacijos ALERT vardu. Jis taip pat aktyviai dalyvauja Lietuvių respublikonų organizacijoje, Kiwanis klube ir Young Americans for Freedom aktyve, taip pat kitose lietuviškose organizacijose ir bendruose jų darbuose. Aldona Kačinskienė yra SLA kuopos sekretorė.

— Pranas Budvytis iš Gage Parko apylinkės, lankėsi Naujienose ir kartu su šventiškaiss sveikinimais įteikė 6 dol. Tas silpnos sveikatos pensininkas, surinkęs Jaunimo petijai keliasdešimt tūkstančių parašų daugiausiai tarp ne lietuvių, veikia kiekvienam aiškindamas apie Lietuvos ir jos žmonių nelaimę. Visi jį suprato, pastebėdami jo asmenyje dar didesnę lietuvių tautos tragediją. Jis nuolatos ieško progos padėti Lietuvai ir lietuviams.

— Ponia Aleksandra Lukas, Gulfport, Fla., atsiliepė teigiamai į paskelbtą platinimo ir naujų skaitytojų vėjų, užsakydama vieneriems metams Naujienas per mūsų korespondentę Onutę Willis, gyv. Tampa, Fla. Be abejo, Onutė supažindins mūsų naują skaitytoją p. A. Lukas savo korespondencijoje. Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį.

— JOHNNIE'S MINI MARKET, 1439 So. 49 Ave., Cicero. Medžioklinės desrelės, iš Vokietijos importuotas kumpis, skaniausias lietuviškos dešros, skilandžiai ir kiti skanumynai. Kūčioms: šližikai, grybai, silkės ir spanguolės. Taipgi lietuviški laikraščiai ir knygos. (Pr.)

— Cicero Lietuvių Medžiotojų Žuvautojų Klubas rengia Naujųjų Metų sutikimą gruodžio 31 d. šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49 Ct., Cicero. Pradžią 8 val. vak. Geros profesionalų orkestras. Svečiai bus vaišiniai laukinių ir naminių žvėrių mėsos patiekalais. Beto, šalti užkandžiai ir šampanas. Vietų skaičius ribotas. Bilietus galima gauti Kazio Vabalaičio kirpykloje, 4839 W. 14 St., Cicero, arba skambinant telefonu 652-0589. (Pr.)

— Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereo tape cartridges — \$6.95, ir cassettes — \$5.95. Pilnam sąrašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) 778-2100. (Pr.)

Geriausią šv. Kalėdų dovana — ENCYCLOPEDIA LITUANICA

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS
Teirautis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.
Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%.
Prašykite kainaraščio.

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. ME 4-4149

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuvių Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvių galėtų žinoti ar varas pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijūgins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunuimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražiai literatūrinė forma pasakoja duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJINIŲ ADMINISTRACIJOJE"

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. * Tel. WA 5-2787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

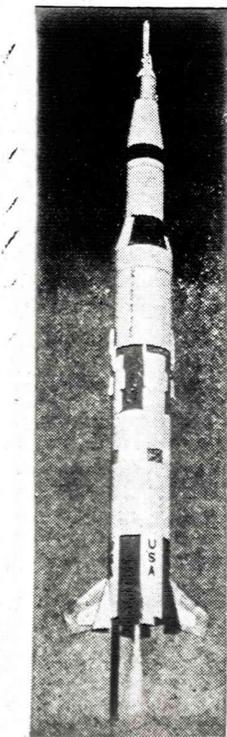
RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 484 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis. \$5.00
- Juozas Liūdžiūsis, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIODŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Raketos modelis kyla į viršų vienos raketų varyboso. Tokiam modeliui pastatyti reikia daug darbo valandų ir nemažai išlaidų. Jis stato daugiausia mokyklinio amžiaus jaunimas.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

1501 No. DAYTON
Gera bizni darantiam restoranui reikalinga virėja — short cook, 5 darbo dienos, labai geras atlyginimas. Tel. 642-5575.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MANAGEMENT TOP INCOME

We are a large diversified marketing corporation seeking 4 "Sales Managers" who can organize and direct the activities of others. Serious minded only apply.

Call Today

MR. KRANZ

465-9502

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Darbininkų Reikia

HOTEL NIGHT AUDITOR

EXPERIENCED ONLY
11:00 P. M. to 7:00 A. M. 6 dav week. Also need one auditor 11:00 P. M. to 7:00 A. M. for one day only.
Call 787-4793 for appointment.

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIU NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDŽINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

KUR ŽMONĖS SAVI

MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1½ aukšto namas su garažu, 30 pėdu lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,800.

MARQUETTE PARKE. Štai gražus beveik naujas namas. 2 miegamieji, įrengtas beismantas. Gazu šildymas. Centralinis oro vėsinimas. 1½ vonios. Karpetai. Garažas. Turim rakta. — \$26,500.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Garažas. Karpetai. \$21,700.
MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinkanti vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Artį Kedzie — pora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nudžvėtas. \$16,000 pajamų. Kalna \$89,000.

4 BUTŲ GRAZUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mūro garažas. \$42,000.
PLATTIS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 W. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bunselow tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette Parke. Tuoj galima užimti. Sumažinta kaina visu ketvirtu jo vertės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Trengiu mieste ir užmiesty naujus ir nerstatu senus visu rūšiū namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliniai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"